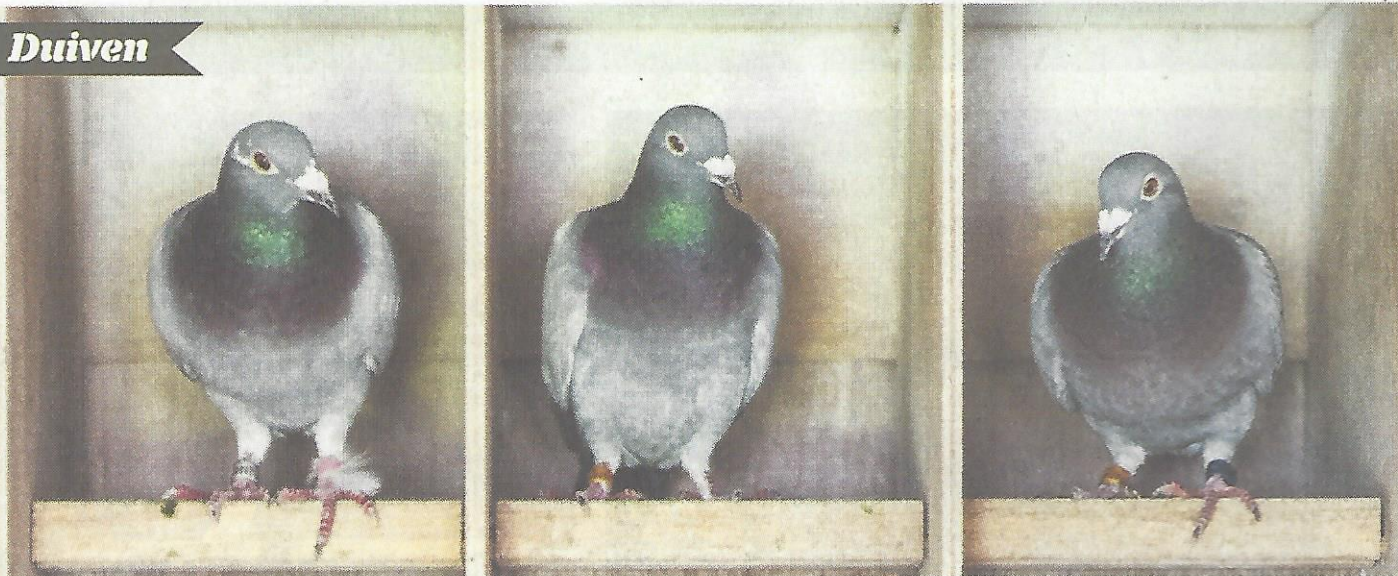

Duiven

Gevleugelde topsporters

Een duif is een duif? Wie zich erin verdiept, belandt in een wereld waar vogels Magic Woman Superkweekster heten. Soms worden ze voor een kwart miljoen verkocht om daarna nooit meer te vliegen. VRIJ bij de duivenmelkers van wie Nederland er zo'n 24.000 telt.

Door **Sanne Bode** Foto's **Reinier van Willigen**

Vincent Bonnes (47) kijkt naar de lucht terwijl in de verte een van zijn lievelingen komt aangevlogen: „Kom maar! Kom maar!” De duivenmelker volgt de vogel geconcentreerd om te zien wat hij gaat doen. „Soms vliegen ze nog een paar ererondjes voordat ze hun hok weer ingaan. Als je pech hebt, scheelt dat zomaar tien seconden op de klok.”

Dat is het laatste wat een duivenmelker wil, want er staat heel wat op het spel. De eer uiteraard, maar vaak ook flinke sommen geld. Want duiven zijn business. Een beetje duif kan zomaar 10.000 euro opbrengen. De waarde kan

zelfs oplopen tot een kwart miljoen.

Begin dit jaar werd in België het duurste exemplaar ooit geveild: 360.000 euro. Winnaar 'Golden Price' kwam terecht bij een Zuid-Afrikaan, maar het dier zal ironisch genoeg nooit meer wedstrijden vliegen. Want vanaf het moment dat een postduif van adres wisselt, wordt zijn kracht zijn zwakte: hij vliegt altijd terug naar de plek waar hij is geboren. Daarop zit je als kersverse eigenaar van een vogel ter waarde van een riante eengezinswoning natuurlijk niet te wachten.

Bovendien kan er tijdens een vlucht terug naar huis kan van alles gebeuren. Zo raakten afgelopen juni meer dan

5000 Nederlandse en Belgische vogels vermist tijdens een marathonvlucht vanuit Barcelona.

De meeste kwamen een paar dagen later alsnog thuis, maar een deel is nog

Betrouwbaar

Nog altijd is het een raadsel waarom duiven zo'n uitstekend richtingsgevoel hebben. Vroeger werden ze vaak ingezet om post te versturen. Bijvoorbeeld tijdens de Eerste Wereldoorlog waren ze een relatief betrouwbare manier om berichten over te brengen. Zeker onder gevaarlijke omstandigheden, zoals bij beschietingen of bombardementen, wanneer andere communicatiemiddelen zoals telefoon of telegraaf waren uitgeschakeld.

***'Een extra rondje kost je al snel
tien seconden'***

Een duif kan zo'n zes jaar mee. Dat wil zeggen: om te vliegen. Daarna worden de beste soms als kweekduif benut.

altijd niet teruggevonden.

Bonnes is er nuchter onder. „Het is niet vanzelfsprekend dat ze allemaal terugkeren”, legt de Twentse duivenhouder uit. „Soms raken ze de weg kwijt. Of ze komen onderweg een andere duivenzwerm tegen en vliegen dan de verkeerde kant op. Of ze verongelukken ze in een elektriciteitsmast, vooral in Duitsland of Frankrijk.”

Ook roofvogels vormen een bedreiging. „Met name haviken of slechtvalken pikken de duiven zo uit de lucht. Soms voor je neus, bijvoorbeeld tijdens het trainen. Dan is het echt duimen dat het

niet je topduif is!”

Vandaag in het Twentse dorp De Lutte geen drama's. Drie en een half uur nadat Bonnes' lievelingen in de 380 kilometer verderop gelegen Noord-Franse stad Laon zijn losgelaten, vliegt nummer één vlot naar binnen. Gelukkig zonder 'erondje'. „Oude duiven vliegen vaak in één keer terug naar hun hok, terwijl de jonkies nog een paar extra rondjes willen maken”, legt de duivenmelker uit. Welke vogel het precies is, zal Bonnes pas later weten wanneer hij de gegevens op de klok uitleest.

„Het gaat erom dat je eerste duif zo

snel mogelijk binnen is, want die telt”, legt de duivenhouder uit. Een registratiesysteem met een metalen plaatje en sensor registreert precies de vliegsnelheid. Van alle gevlugelde deelnemers wordt een gemiddelde snelheid berekend en op basis daarvan wordt de winnaar bekendgemaakt.

Bonnes' vliegers hebben het deze keer goed gedaan. Van de 11.000 duiven die 's ochtends waren gelost, werd zijn eerste 23e in een tijd van 3 uur en 41 minuten; een gemiddelde snelheid van honderd kilometer per uur. „Het weer was uitstekend”, lacht de Twentenaar tevreden. „Door de stevige zuidwesterwind die ze mee hadden, zijn de vogels nog hartstikke fit. Dat zag je aan de manier waarop ze kwamen aanvliegen.”

Fataal

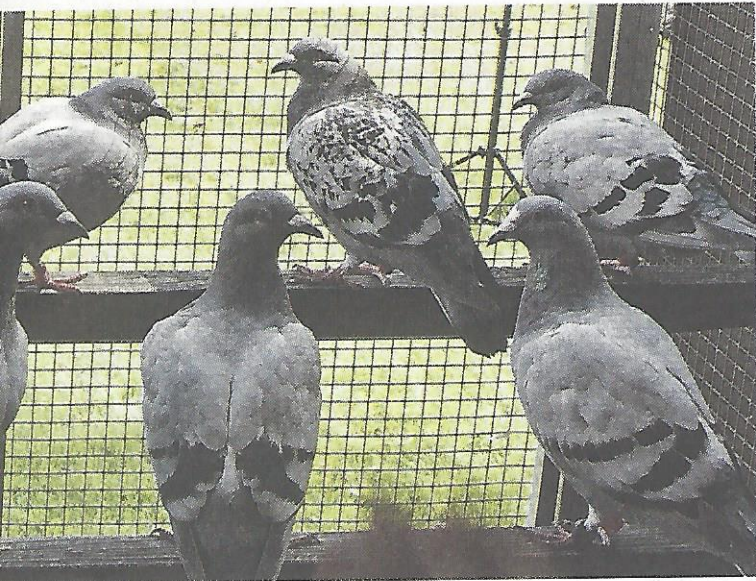
Weersomstandigheden zijn bepalend bij dergelijke wedstrijden. Zolang de regen niet met bakken uit de lucht komt zetten, boeken de duiven goede vooruitgang. Is de voorspelling erg slecht, dan wordt de vlucht opgeschort of uitgesteld. Grote hitte is evenmin goed. De eerdergenoemde race in Barcelona waarbij een groot aantal duiven kwijtraakte, werd een deel fataal vanwege de tramontana, een sterke noordwestenwind met temperaturen van ruim boven de dertig graden.

Op het erf van Bonnes kijken ook de broers Peter (52) en René (47) van Langen die vlakbij wonen, naar de terugkerende vliegers. Zij beleefden enkele weken eerder al hun laatste vlucht van het jaar. Nu de voorbereiding van het broedseizoen weer begint, richten de broers zich op de kweek. Feest voor de doffers (mannetjes) en duivinnen (vrouwtjes)! Tijdens het wedstrijdsei-

Vincent Bonnes tuurt de lucht af naar zijn vogels.

Alle duiven worden geringd met een nummer; alleen de toppers krijgen een naam.

Mooie witte pennen, oftewel veren.

Foto-expositie

In de VS en Azië is de groei niet te stoppen, maar in Europa is de duivensport tanende. Ook in Groot-Brittannië vergrijzen de duivenmelkers in rap tempo. De liefde voor de sport is er niet minder om, zo is te zien op de expositie *Duivenmelkers* van fotograaf Zak Waters in De Kunsthal Rotterdam (tot en met 17 december). Tien jaar lang volgde Waters mensen die hun hart aan de vogels hebben verpand. Ontroerende zwart-witbeelden getuigen van grote liefde van de duivenmelker voor zijn vogels en van de vogels voor elkaar. Duivenstelletjes blijven namelijk hun hele leven samen; de beste dieren aan elkaar koppelen is essentieel om kampioenen te fokken.

zoen zijn ze van elkaar gescheiden om afleiding te voorkomen. Alleen na een wedstrijdvlucht mogen ze even bij elkaar in het hok, als beloning voor hun prestatie. „Dat onthouden ze als ze weer een nieuwe vlucht gaan maken. Als er thuis op je wordt gewacht, stop je niet halverwege even!” lachen de broers.

Het is alweer zo'n dertig jaar geleden dat beide mannen door het duivenvirus werden gegrepen. Tegenwoordig hebben ze in hun zeventien meter lange duiventil zo'n vijftig jonge, vijftig oude en vijftig kweekexemplaren. Naast hun tijdrovende hobby hebben de broers een fulltimebaan, Peter als salarisadministrateur en René als hovenier. Ze vullen elkaar goed aan, vindt Peter. „René is de duivenman en kent ze door en door. Ik maak de

hokken schoon, doe de administratie en ben van de structuur. Zo denk ik na over aan welke wedstrijden we meedoen of hoe we iets handig kunnen aanpakken.”

Die rolverdeling heeft zijn succes bewezen. In 2014 werden de broers uitgeroepen tot beste duivenmelkers van dat jaar. Peter: „Alles klopte toen. Je doet er altijd alles aan om ze zo goed mogelijk te laten vliegen. Met goede training en voeding, maar ook door de hokken schoon te houden. Toch kun je nooit precies zeggen wat het winnende recept is. Maar dat hele seizoen deden de duiven het uitstekend.” Ook dit jaar hebben de broers een prima seizoen achter de rug. „De duivinnen hebben het geweldig gedaan, maar het blijft een raadsel. Je kunt het niet van tevoren voorspellen.”

Wat een vlieger uitmuntend maakt, is afhankelijk van verschillende factoren. Hij moet snel zijn en een flink pak veren en goed getrainde spieren hebben. Hoewel het bij postduiven niet om het uiterlijk draait, zijn ze vaak prachtig om te zien. Vooral de paarsgroene metallic hals van de oudere maken indruk of de witte pennen (veren) die sommige hebben. De jongere zijn nog helemaal grijs.

Als ze acht dagen oud zijn, krijgen de jonkies een ringetje om hun poot met daarop een nummer. Namen zijn alleen weggelegd voor topduiven. Miss Perfect, Blue Star, Miss Emmelie en Little Giant, om wat te noemen. „Je moet toch wat bedenken wat goed blijft hangen”, verklaart René nuchter. Hun beste duif

***Voorals gokken op duiven is
harde business***

ooit? „Magic Man sleepte meerdere prijzen binnen tijdens de grote concouren. Daarna ontpopte hij zich tot een geweldige kweekduif. Hij is de vader van Magic Woman Superkweekster, die weer de moeder van Miss Evita is.”

Duif '400' heeft nog geen naam. Maar de kans dat ze officieel wordt gedoopt, is groot aangezien ze momenteel een van

de betere is. René pakt haar stevig vast, de kop naar zich toegedraaid zodat ze niet kan wegvliegen. Hij spreidt de veren uit. „Kijk, ze is in de rui, zie je dat?” Hij laat een kleine pen zien die eronder verscholen zit. „Hieronder groeit alweer een nieuwe. Je kunt alleen met ze vliegen als ze niet in de rui zijn, want dan zijn ze minder snel.”

'Ons gaat 't niet om het geld, maar om de mooie vogels'

René (r.) en Peter van Langen: „Je kunt het winnende recept niet voorspellen.”

De postduiven worden gemiddeld elf jaar oud. Na zes jaar is het dier te oud voor wedstrijden. Heeft hij een goede carrière achter de rug, dan wordt-ie ingezet als kweekduif en mag hij voor zijn nageslacht zorgen. Zo verging het bijvoorbeeld het recordexemplaar Golden Price dat voor 360.000 euro werd verkocht.

De broers behoren tot de jonge garde van de lokale duivensportvereniging. Vergrijzing is in Nederland onder deze liefhebbers een probleem, terwijl de sport in Azië, Zuid-Afrika en Oost-Europa juist enorm aantrekt.

Behalve dat de dieren voor riant bedragen worden verkocht, brengen ze ook tijdens wedstrijden veel op. Het prijzengeld kan in China oplopen tot wel 50.000 euro. Ook wordt er volop gekokt. In de opkomende landen gaat het bij een wedstrijd soms om miljoenen; keiharde business.

Optimaal

Voor de broers uit De Lutte een vervan-hun-bedshow. Verkopen? Ze peinen er niet over, ook al zijn sommige duiven een fortuin waard. „Ze zijn heel kostbaar, zeker als ze goed presteren tijdens wedstrijden. Alleen verlies je dan wel een topduif en kun je de overwinning vergeten”, verklaart Peter.

„Bovendien gaan die enorme bedragen waarover je hoort, vooral op voor duiven die lange afstanden vliegen. Natuurlijk ruilen we soms een vogel of kopen we er eentje bij van een bevriende duivenmelker. Maar het gaat ons niet om het geld. Onze passie zit in ontdekken hoe we onze duiven elk seizoen weer zo optimaal mogelijk kunnen laten presteren. Wij vinden het gewoon prachtige dieren.” ●

